

Bu sayıda...

Geçen sayımızda, en kısa sürede Deprem Özel Sayısı çıkartma sözü vermiş ve çağrıda bulunmuştuk. Bu çağrımız karşılık buldu; dopdolu bir sayı ile karşınızdayız.

Halk Sağlığı Uzmanları Derneğinin (HASUDER) çalışmalarını yansıtan yazıları **Deprem ve HASUDER** başlığı altında topladık.

Halk Sağlığı Uzmanları Deprem Bölgesinde Ağır Koşullar Altında Çalışıyor adlı yazıda da Bülent Kılıç, deprem bölgesinde halk sağlığı uzmanlarının çalışmalarını, çalışma koşullarını ve sorunları aktarıyor.

Alp Ergör ise **Deprem Bölgesine Halk Sağlığı Penceresinden Bakmak** adlı yazısında 46 gün sonra yeniden gittiği deprem bölgesinden izlenimlerini bu kez çalışanların sağlık ve güvenliği

ile enkaz kaldırma süreci ile sınırlandırarak anlatıyor. İstanbul Tabip Odası 2023 yılı Dr. Türkan Saylan Tıp Hizmet Ödülünü Türkiye Acil Tıp Derneği (TATD) ve Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)'ne verilmesini uygun görmüştür. İstanbul Tabip Odası ödülün HASUDER'e verilme gerekçesini *"Bu yıl ülkemizi sarsan depreme bağlı gelişen hizmetleri nedeniyle, ilk günden itibaren meslek etiği ve heyecanı ile büyük emek sarf eden bölgedeki meslektaşlarımız, sağlık çalışanları ve meslek örgütlerini temsilen Halk Sağlığı Uzmanları Derneğine verilmesini uygun bulmuştur"* sözleriyle açıklamıştır. HASUDER Başkanı Bülent Kılıç bu ödülün anlamını ve önemini **Dr Türkan Saylan Tıp Hizmet Ödülü ve HASUDER** adlı yazıda anlatıyor. Biz de HASUDER'i ve halk sağlığı uzmanlarını kutluyoruz.

Fatma Levent **Afeti Sosyolojiyle Yeniden Tanımak** adlı makalesinde “Afetleri doğal olarak kabul etmekteki sorun nedir?” sorusundan yola çıkarak afetin ekosistemin başından itibaren sosyal bilimlerin konusu olduğunu, afette sosyolojik süreçleri, afetin devlet ve toplum ilişkilerini nasıl etkilediğini, afet hafızasının nasıl oluştuğunu anlatıyor ve doğal bir “tehlikeyi afete dönüştürenin sosyal, ekonomik, politik ve kültürel dinamiklerin anlaşılmasına katkı sunuyor.

Viyana Üniversitesi Psikoloji son sınıf öğrencisi, amatör belgesel fotoğrafçısı Mahir Petekkaya Hatay’da arama kurtarma çalışmalarında yaşadıklarını ve tanıklığını **İlk İzlenimler**’de bizlere aktarıyor.

Türkey Baran ve Serap Kahraman 1999 Marmara Depreminde arama kurtarma çalışmalarına katılmış daha sonra İnşaat Mühendisliği alanındaki çalışmalarını afete dirençli kentler, afet risklerinin azaltılması, deprem riski, yapıların güçlendirilmesi konularında yoğunlaştırmışlardır. Yazarlar, **Afete Dirençli Kentler Mümkün Mü?** adlı makaleyi 1999’dan günümüze “24 yılda yapılanlara/yapılmayanlara ilişkin gözlemlerini aktarmak, gelecekte yapılması gerekenlere katkı sağlamak umuduyla kaleme” almışlardır. Makale, 6 Şubat

depreminin oluşturduğu yıkımın boyutunu, nedenlerini, afet planlamalarının rant kaygısı ve kentsel dönüşüm odaklı yaklaşımlara nasıl kurban edildiğini ve çözüm önerilerini açıklıkla anlatmaktadır.

Şehir plancısı Yusuf Ekici ve Ali Kemal Çınar, **6 Şubat 2023 Depremleri: Yaşadıklarımızın Hiçbiri Tesadüf Değil!** adlı makalede “Asrın felaketi mi, asrın ihmali mi?” sorusunu odağa alıyorlar. Yazarlar, “serbest piyasanın karlılığını önceleyen, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin gerekliliklerini külfet olarak algılayan bir yaklaşım” a dikkat çekiyorlar ve “Yıkılan kentleri yeniden inşa etmek için ne yapmalı?” sorusuna yanıt arıyorlar, çözüm önerileri sunuyorlar.

Altı Şubat 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremlerde Bir Çadırkentte Acil Afet Yönetimi: Gözlemler Ve Deneyimler adlı makalesinde Ömer Karahan, 6 Şubat depreminden sonra Hatay’a bağlı bir ilçenin çadırkentinde 11-25 Şubat 2023 tarihleri arasında yaptığı gözlem ve deneyimlerini aktarıyor, süreci sosyolojik açıdan değerlendiriyor. Yazarın gözlemlerine ve deneyimine dayanan çözüm önerileri de bizlere ışık tutuyor.

Gülşah Özşirin bir psikososyal destek ekibinin üyesinin deprem bölgesindeki deneyimini bizlere

de yaşıyor **Maraş'tan Belleğimde ve Ruhumda Kalanlar**'da. Bölgeye gitme hazırlığı, bölgede yaşananlar ve kalanlar. Hüznüyle, acısıyla, önerileriyle, dayanışmayla, tüm canlılığıyla...

Sosyal hizmet uzmanı Tufan Fırat Göksel 15.02.2023 ile 01.03.2023 tarihleri arasında Hatay'da İzmir Büyükşehir Belediyesi Çadır Kenti'nde görevli olduğu dönemdeki gözlemlerini **Sağlıklı Olma Hali** yazısında dile getiriyor. Depremin kişilerde yarattığı travmayı toplumsal adaletsizliğin, eşitsizliğin ve çevresel yıkımların nasıl derinleştirdiğine değiniyor. Yazar, çözümü kökten bir değişimde görüyor.

Mümtaz Peker Hocamız, bizim Deprem Özel Sayısı çağrımıza ilk yanıt verendi. Sağ olsun. **Bir Yaşam Bir Anı** adlı yazısı, doğa olaylarının yıkımını KADER AĞI değişkeniyle açıklayanlara karşı bizleri bir kez daha uyarıyor.

Aytül Ayşe Cengiz, **'İsimsizlik' Kader Değildir: Bütünsel Liderlik Bilincine Doğru Yeni Liderlik İhtiyacı** adlı makalesinde 6 Şubat depreminin binalarla şehirlerle birlikte ahlakın olmadığı ve kanıksanmış liderlik biçimlerini de yok

ettiği saptamasından yola çıkıyor. Liderliğin kurumlar ve toplum içerisinde önemini gözler önüne seriyor. Kanıksadığımız liderliğin çözümlemesini yapıyor ve bunun karşısında bütünsel liderliğin "haritası"nı çiziyor.

Hasan Yeniçirak ve Betül Durmaz Yurt, **Durkheim Deprem Bölgesinde** adlı makale çok önemli bir sorunun yanıtını arıyor: "Depremin akabinde ortaya çıkan toplumsal dayanışma nasıl devam ettirilebilir?" Bunun için öncelikle bu dayanışmanın ve daha sonraki sönmeye yüz tutmasının kökenlerini irdeleyen yazarlar Durkheim'la buluşuyorlar.

Cenk Umur **Depremin Travmatik Etkilerini Anlamak** adlı makalesinde travma sonrası akut stres tepkilerini aktardıktan sonra travmanın yükünü hafifletmek için yapılması gerekenleri ve bunun önemli yollarından Psikolojik İlk Yardım Müdahalesini bizlere tanıtıyor. Yazar hem afetzedelerle hem de afet sonrası iyileşme sürecine ilişkin son derece yararlı önerilerde bulunuyor.

Bülent Kılıç, **Hem Kitap Hem Film** dizisinde bu kez Reşat Nuri Güntekin'in 1944 yılında yayınlanan **"Değirmen"** adlı romanı ve bu romandan aynı adla uyarlanan senaryosunu

Barış Pirhasan'ın yazdığı, yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve baş rolünde Şener Şen'in oynadığı 1986 yılı yapımı filmi ele alıyor. Kılıç, “devletin rolünü, yardım faaliyetlerini, medyanın durumunu, din-bilim çatışmasını, yoksulluk ve bulaşıcı hastalıkları yeniden tartışmamıza ve devletin yüz yılı aşkın bir süre önceki durumunu günümüz ışığı altında tekrar değerlendirmemizi” sağlayan kitabı okumamızı ve çok başarılı bir uyarılama olarak gördüğü filmi izlememizi öneriyor.

Deprem ile ilgili Geçmişin ve Bugünün Mitleri adlı yazısına Pınar Okyay Poseidon'la başlıyor. Eskinin ve günümüzün inanışlarına kısaca göz atıyor ve hoş bir öneriyle Poseidon'a dönüyor...

Ahmet Furkan Süner ve Ahmet Can Bilgin bu kez **Deprem İle İlgili Yayınlanan Tezler**'i tarıyorlar. Toplamda 8173, tıp alanında 84 ve sosyal bilimler alanında 1063 teze ulaştıklarını belirten yazarlar tıp ve sosyal bilimler alanında tezlerden örnekler sunuyorlar.

Selman Vefa Yıldırım, Mahir Petekkaya fotoğraflarla, Barış Baklan ve Bülent Kılıç da karikatürlerle bu sayıya güç katıyorlar.

SoSa'nın çok renkli ve dinamik görsel içeriğini oluştururken DALL·E 2, Midjourney ve Stable Diffusion gibi görselleştirme araçları kullanılıyor. Bu sayıda yaşadığımız büyük afeti ve kayıplarımızın yarattığı duyguları yansıtabilmek adına Käthe Kollwitz ve Brutalist mimariden esinlenildi. İçimizde güçlü tuttuğumuz umudu simgelemesi için de koyu tonların yanına Niki de Saint Phalle ve doğanın kendisinden esinlendiğimiz desenler ve tonlar eklendi. Salih Keskin, sayfa tasarımıyla ve oluşturduğu dijital görselleriyle bültenimizin okunurluğuna katkıda bulunuyor.

Bu sayıda emek veren herkese katkıları için teşekkür ediyoruz.

Editörler